

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno diplomanta/diplomantky:	Viktorie Pifflová
Téma práce:	Europeizace azylového práva
Rozsah práce:	95 s.
Datum odevzdání práce:	14. 6. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma práce je vzhledem k projednávání balíčku nového patku o migraci aktuální, práce samotná je nicméně historicky přehledová. Podobných popisů sblížení azylové úpravy členských států a europeizace agendy existuje poměrně velké množství a autorka na ně odkazuje. Práce se k aktuální situaci (po roce 2020) vyjadřuje v závěru práce na třech stranách (viz dále).

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

V úvodní kapitole není metodologie práce explicitně rozpracována (str. 9). V závěru je uvedena výzkumná hypotéza (str. 83), že SEAS je nejmladší a nejdynamičtější politikou Evropské unie. Samotná teze je uvedena i na začátku práce, ale za výzkumnou hypotézu je označena až následně. Autorčinou ambicí je nastínit další vývoj SEAS, čemuž má sloužit selektivní analýza vývoje jednotlivých právních nástrojů (zřejmě induktivní přístup?). Uvedená hypotéza je dle autorky potvrzena (str. 83). Oponent se zde musí kriticky ptát, zda jde skutečně o potvrzení hypotézy nebo jen o přání diplomantky. V práci se nenachází ani náznak srovnání vývoje SEAS s jinými novými unijními politikami (např. bezpečností spolupráce, zelená tranzice, digitální agenda). Reforma SEAS byla navíc dle autorky na dekádu zablokována, což spíše popírá tezi o bouřlivém vývoji. Použité metody, jež jsou veskrze popisné, neumožňují potvrzení ani vyvrácení autorčiny hypotézy. Validní predikcí vývoje SEAS je sice postupná unifikace právní úpravy, nicméně tento vývoj je pozorován celou řadou jiných autorů.

V práci je uvedeno, že v českém prostředí není příliš mnoho odborné literatury na toto téma (str. 9), proto bude autorka používat zejména zahraniční prameny. Zběžná kontrola pramenů ovšem odhalí, že většina zdrojů diplomové práce je tuzemská a dle počtu poznámek pod čarou práce čerpá zejména z těchto českých zdrojů. Zahraniční odborné prameny jsou užívány méně a spíše jen na dokreslení výkladu. Zahraniční odborné publikace jsou navíc starší pěti let, což nekoresponduje s autorčinou hypotézou o dynamicky měnícím se prostředí.

Na řadě míst práce je pak uveden exaktní údaj či teze, jež není ozdrojován (např. str. 7, 9, 53, 54, 69). Autorka dále uvádí mezi prameny poznámky ze svého zahraničního studia. Jakkoli může být zdrojem práce nejen literární, ale i orální pramen, původ zdroje musí být maximálně přesně identifikován, např. ve formě identifikace konkrétního přednášejícího, dne a názvu této přednášky. Uvedené vlastnoruční poznámky z celého kurzu neumožňují téměř žádnou možnost zpětné verifikace.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je členěna do několika kapitol, které zahrnují obecný úvod do azylové problematiky (kap. 2), legislativní rámec (kap. 3) a chronologický popis vývoje Společného evropského azylového systému (kap. 4 až 7). Zařazení kap. 3 je poněkud matoucí, neboť se v ní pracuje s celou řadou pojmů, jež jsou vymezeny až o několik desítek stran dále např. „kvalifikační směrnice“ je poprvé zmíněna na str. 12, ale konkrétní vymezení, o jaký akt se jedná, je až na str. 42. Termín je sice vymezen mimo vlastní text práce v seznamu zkratk, ale tam je uveden akt z roku 2011, o kterém se na str. 12 zjevně nepíše (rok 2004). Práce v kap. 3 popisuje legislativní nástroje a jejich vývoj,

aby následně v kap. 4 až 7 byl vymezen vývoj azylové politiky, již tyto akty provádí. Takový postup je pro čtenáře matoucí.

Další zmatení přináší nejednotná práce s časem. Na některých místech autorka píše v přítomném čase i v minulosti, jinde v minulém a na dalších místech v budoucím čase.

V práci jsou velmi často používána dlouhá a komplikovaná souvětí s velkým množstvím vedlejších vět nebo vět v závorce (např. str. 20). Interpunkční znaménka navíc nejsou na mnoha místech používána správně, což vede k dalšímu ztížení čtení textu.

V práci je nesprávně používány i další grafické znaky – zejména dochází k chybnému používání pomlček a spojovníků. Na řadě míst je za prvním slovem vynechána mezera, vložen spojovník, na který ale už mezera navazuje. Běžné jsou též jednoslabičné předložky na konci řádku.

V práci jsou často chybně používána velká písmena, např. Evropská Komise, Ženevská Úmluva, Opt-outs či Evropská Úmluva. V textu je opakovaně používána chybná zkratka úředního věstníku Evropské unie „ú. EÚ“ (např. pozn. pod čarou č. 51) namísto ustálené podoby.

V poznámkovém aparátu dochází k nejednotnému používání citačního vzoru (srovnej pozn. č. 235 a 238). Poznámkový aparát není správně naformátován a na několika místech se za sebou opakují stejné citace namísto ustálených zkratk (op. cit., ibidem).

V textu se objevuje řada anglicismů (persistující názor, str. 32) včetně přímého převzetí cizích termínů, se kterými se dále pracuje bez vysvětlení nebo překladu. Naopak některé překlady jsou chybné až zavádějící (např. „prezidentské závěry“ namísto závěrů předsednictví, str. 25; „pozměňovací návrhy“ namísto změnových aktů či novel, str. 31).

Diplomantka se v práci uvádí zjevně nepravdivé informace o termínu uzavření rukopisu (5. června 2023), neboť se na str. 82 vyjadřuje k dění (8. června 2023), které nastalo až po tomto datu. Uvedené datum uzavření rukopisu je tedy zcela zřejmě nepravdivé. Vývoj tématu v době dokončování práce klade na autora další požadavky, jež mohou vést k nechtěnému posunutí finalizace závěrečné práce, diplomant nicméně má možnost rukopis buď uzavřít nebo upravit. Zahnutí událostí po datu uzavření rukopisu prokazuje nepravdivost data uzavření rukopisu.

4. Vyjádření k práci

Z práce je zřejmé, že téma je autorce blízké a má v něm dobrý přehled i znalosti. Ovšem práce samotná nemá tomu odpovídající úroveň. Jde o přehledovou práci, jejíž výzkumnou hypotézu diplomantka nemá šanci zodpovědět při užití zvoleného výzkumného postupu. Samotný název práce nekoresponduje s výzkumnou hypotézou a je příliš široký, což v rozsahu diplomové práce neumožňuje hlubší analytický přístup. Formální, stylistická a jazyková úroveň práce je nízká. Práce není vždy zcela srozumitelná a čtenář je rušen gramatickými chybami a zvláštními větnými konstrukcemi.

V práci se objevuje velké množství chyb a nepřesností faktografického charakteru. Např. na str. 36 diplomantka uvádí, že první pilíř byl komunitarizován. Vzhledem ke skutečnosti, že první pilíř byl od počátku komunitární, těžko může docházet k jeho komunitarizaci. Dále na str. 83 autorka uvádí, že oblast azylu se až Lisabonskou smlouvou stala sdílenou pravomocí. Taktéž na str. 47 autorka uvádí, že Listina základních práv EU původně byla právně nezávazná, což je zavádějící vzhledem ke skutečnosti, že SDEU k Listině přihlížel při výkladu a aplikaci ve své rozhodovací praxi, byť měla charakter politické deklarační.

Znovu je třeba upozornit na etický aspekt práce, když autorka uvádí jiný termín uzavření rukopisu, než je ten skutečný.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	NE
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Není dán důvod pro zpochybnění autorství diplomantky.
Logická stavba práce	Dostatečná
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	ANO
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce má téměř výlučně přehledový charakter
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Dostatečná
Jazyková a stylistická úroveň	Nízká

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	NEDOPORUČUJI
Navržený klasifikační stupeň	NEPROSPĚLA / DOBŘE <i>(v návaznosti na obhajobu práce)</i>

Otázky k diskuzi:

- 1) Častým vývojem určitých oblastí evropské politiky je paralelní europeizace a nacionalizace některých subotázek. Má diplomantka za to, že oblast SEAS bude dále europeizována? Nebo vidí oblasti, které by se opět více vrátili do působnosti členských států?
- 2) Na str. 45 autorka uvádí, že do Lisabonské smlouvy nižší soudy nemohly ve věci azylu podávat předběžné otázky – z čeho toto pravidlo plynulo?
- 3) Na str. 49 autorka uvádí řízení pro porušení lidských práv – o jaké řízení má jít?

V Praze dne 14. 9. 2023

JUDr. Michal Říha
oponent